

**Danskit kalaallillu akornanni
marloriaammik akileraaruserneqannginnissaq pillugu
isumaqatigiissummut tapiliussatut isumaqatigiissut**

Qallunaat naalakkersuisuisa kalaallillu naalakkersuisuisa akornanni isertitanit, pisuussutini pigisanit marloriaammik akileraaruserneqannginnissaq aammalu akileraaruserinermi ikioqatigiinnissamik 18. oktober 1979-imi isumaqatigiissutaannut tapiliussatut isumaqatigiissut.

Qallunaat naalakkersuisui kalaallillu naalakkersuisui imatut isumaqatigiipput:

Allaaserisaq 1

Allaaserisami 2-mi imatut allannguneqarpoq:

1. Immikkoortoq 1-imi oqaaseqatigiit aappaat atorunnaarput.
2. Imikkoortoq 3 atorunnaarluni taarsiullugu ilanngunneqarpoq:

„Akileraarutit atuuttuusut isumaqatigiissutip atuuffiata attuumassuteqarfigisai tasaanerupput:

Qallunaanut tunngatillugu:

- 1) Aningaasarsianit naalagaaffimmut akileraarut;
- 2) Aningaasarsianit kommunimut akileraarut.

Kalaallinut tunngatillugu:

- 1) Nuna tamakkerlugu akileraarutit;
- 2) Nuna tamakkerlugu immikkut akileraarutit;
- 3) kommunimut akileraarutit;
- 4) iluanaarutisianit akileraarutit;
- 5) kommuninut ataatsimut akileraarutit.”

Allaaserisaq 2

Allaaserisami 5-imi, imm. 2, litra g) aamma h), „qaammatit pingasut“ allanngortinneqarpoq imaalillugu „qaammatit arfinillit“.

Allaaserisaq 3

Allaaserisami 10 makkua allanngortinneqarput:

1. Immikkoortoq 3 atorunnaarpoq taarsiullugulu ilanngunneqarpoq:

“3. Selskabi tunniussisuusoq naalagaaffiup ilaani angerlarsimaffeqarluni nalunaarsugaappat iluanaarutisianillu piginnittuiusoq naalagaaffiup ilaata aappaani najugaqarluni, naalagaaffiup ilaani siulliullugu taaneqartumi akileraarutissat immikkoortuni 4 aamma 5-imi taaneqartut saniatigut makkua qaangissanngilaat:

a) iluanaarutisiat ilanngaasigaanngitsut annertussusiannit 0 pct., piginnittuiusoq selskabiuppat (selskabi piginnittuusoq), selskabimi iluanaarutisianik tunniussisuusumi (selskabi pigineqartoq) aningaasaliissutit minnerpaamik 25 procentiinik toqqaannartumik piginnittoq, aningaasaliissutillu aggorneri taakkua piffissami iluanaarutisiat agguanneqarneranni aallaaviusumi ingerlaavartumik sivikinnerpaamik ukiumi ataatsimi pigisimallugit, aamma

b) allani pisuni tamani iluanaarutisiat ilanngaasigaanngitsut 15 procentii.

Immikkoortup matuma selskabit iluanaarutinit akiliissutaanit akileraarusiisoqarsinnaanera innarlissanngilaa.”

2. Immikkoortoq 5 atorunnaarpoq taarsiullugulu ilanngunneqarpoq:

“5. Iluanaarutisiat selskabit tunniuttagaat Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsineq naapertorlugu akileraarutaasussanik isertitanit iluanaarutisiat tunniunneqartut selskabimut tamakkiisumik ilanngaatigineqarsinnaajuartillugit, iluanaarutisiat selskabimit Kalaallit Nunaanni najugaqartuusumit imaluunniit nalunaarsugaasumit tunniunneqartut Kalaallit Nunaata akileraarusersinnaavai, iluanaarutisianilli

piginnittuiusoq Danmarkimi najugaqarpat, akileraarutit akileraarusiissutaasut iluanaarutisianit ilanngaasigaanngitsunit 35 procentii qaangissanngilaat.”

Allaaserisaq 4

Allaaserisaq 15 atorunnaarpoq taarsiullugulu ilanngunneqarpoq:

“Allaaserisaq 15

Inuttut nammineerluni kiffartuussinertit

1. Allaaserisani 16, 17 aamma 18-imi aalajangersakkat allanik kinguneqartitsinngippata inummit naalagaaffiup ilaani najugaqartumit akissaatisiat, akissarsiat allallu assigisaat, inuttut nammineerluni kiffartuussinikkut assingusunik akissarsiat, naalagaaffiup ilaani tassani taamaallaat akileraaruserneqarsinnaapput, sulineq naalagaaffiup ilaata aappaani ingerlanneqarsimatinnagu. Sulineq naalagaaffiup ilaata aappaani pineqartumi ingerlanneqarsimappat, tamatumunnga akissarsiat naalagaaffiup ilaata aappaani tassani akileraaruserneqassapput.

2. Imm. 1-imi aalajangersakkat apeqqutaatinnagit inummit naalagaaffiup ilaani najugaqartumit inuttut nammineerluni kiffartuussinikkut naalagaaffiup ilaata aappaani sulinikkut akissarsiai, naalagaaffiup ilaani siulliullugu taaneqartumi taamaallaat akileraaruserneqassapput, imaappat:

- a) akissarsiortoq naalagaaffiup ilaani aappaani piffissami ataatsimi piffissaniluunniit arlaqartuni ukiumi akileraarfiusumi pineqartumi aallartittumik naasumilluunnit qaammatit aqqanillit ingerlaneranni katillugit ullut 183-t sinnernagit najugaqarsimappat, aamma
- b) akissarsiat sulisitsisumit sulisitsisumulluunniit naalagaaffiup ilaani aappaani najugaqartumut sinniisaasumit akilerneqarpata, aamma
- c) akissarsiat aalajangersimasumik ingerlatsivimmut, sulisitsisup naalagaaffiup ilaata aappaani pigisaanut atasuunngippata, aamma

d) sulinermik attartortitsineq pineqanngippat.

Akissarsialli naalagaaffiup ilaani pisortanit oqartussaasunit, tamatumani aamma tassunga atasumik sumiiffimmi oqartussaasumit, naalagaaffiup ilaata aappaani inummut sulisimaneranut tunniunneqartut, naalagaaffiup ilaata aappaani tassani akileraaruserneqassapput, naalagaaffiup ilaata aappaani najugaqarsimaneq ataqa-tigiittumik ullut 60-it sinnersimangippatigit inuullu pineqartup najugaqarnermi tamatumani suliffigisamini sulisorineqaannarpat akissarsiallu nalinginnaasumik sulisitsisorisartakkamit akissarsiaappata.

3. Allaaserisami matumani matuma siuliani aalajangersakkat apeqqutaatinnagit inuttut nammineerluni kiffartuussinikkut sulinermut, qallunaat kalaallilluunniit umiarsuaanni ingerlanneqartumut, akissarsiat suliffeqarfiup aqutsisorpiaasa najugaqarfigisaanni akileraaruserneqassapput. Suliffeqarfiup aqutsisorpiai naalagaaffiup ilaani najugaqarpata, umiarsuarlu naalagaaffiup ilaata aappaani ukioq naal-lugu aalajangersimasumik ingerlaartutut inissisimasuuppat, inuttut nammineer-luni kiffartuussinikkut sulinermut, qallunaat kalaallilluunniit umiarsuaanni inger-lanneqartumut, akissarsiat naalagaaffiup ilaani aappaani umiarsuup aalajangersi-masumik inissisimaffigisaanni akileraaruserneqassapput. Aalajangersakkamik ma-tumannga atuinermi umiarsuaq nunat allamiut pigisaat, taama taaneqartartoq inuttaqartinnagu assartuutitut ingerlatsivimmit atugaq, qallunaat taamatullu ka-laallit umiarsuaattut isigineqassaaq. Atorfeqarnermi inuttut nammineerluni kif-fartuussinikkut sulinermut, timmisartumi nunat tamat akornanni angallannermi atorneqartumi, ingerlanneqartumut akissarsiat, naalagaaffiup ilaani suliffeqarfiup aqutsisorpiaasa najugaqarfigisaanni akileraaruserneqarsinnaaput.

4. Allaaserisami matumani matuma siornagut aalajangersakkat pineqartut apeq-qutaatinnagit umiarsuarmi Dansk Internationalt Skibsregister-imi nalunaarsugaa-sumi, imaluunniit umiarsuarmi Kalaallit Nunaanni nettolønregister-imi nalunaar-sugaasumi inuttut kiffartuussinikkut sulinermut akissarsiat naalagaaffiup ilaani

umiarsuup inuiaassuseqarfigisaani taamaallaat akileraaruserneqassapput. Aalajangersagaq tamanna taamaallaat atorneqarsinnaavoq sulineq umiarsuarmi, akileraarutiniq appaaffiqeqarnissamut, umiarsuarni Dansk Internationalt Skibsregister-imiittuni sulinermit qallunaat malittarisassa atammalu umiarsuarni Kalaallit Nunaanni nettølønregisterimiittuni sulinermit kalaallit malittarisassa atammalu, piumasaaqatiniq naammassinnissimasuni, ingerlanneqarpat. Malittarisassa atammalu atorneqarnerani nunami allamiut umiarsuaat, umiarsuaq inuttartinnagu ingerlatsivimmit attartorneqartumik taaneqartartoq malillugu qallunaat kalaallilluunniit suliffeqarfiannit angalatinneqartoq, umiarsuarmut Dansk Internationalt Skibsregister-imi nalunaarsugaasumut, imaluunniit Kalaallit Nunaanni nettølønregisterimi nalunaarsugaasumut assigitinneqassapput.

5. Nutserneq, illumi pigisat nuunneqarneranni angalanermi pissutsiniq assigisaannilluunniit patsiseqartumik sivikitsumik kinguaattoortinneqarpat, taamaattumillu sulineq naalagaaffiup ilaani suliffeqarfigisami suliaq suliarineqanngitsoorluni, akissarsiat assigisaanillu aningaasarsiat naalagaaffimmi suliffeqarfigisami akileraaruserneqassapput. Aammattaarlu naalagaaffiup ilaani tassani akileraarusiineq pisinnaavoq, nutserneq sivikitsumik pikkorissarnermik peqquteqartumik kinguaattoorpat, akissarsiat pisortani sulisunut imaluunniit selskabini tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit Kalaallit Nunaanni Namminersornerulutik Oqartussanut atasuusuni atorfeqartunut tunniunneqarpata. Naalagaaffiup ilaani pineqartup inatsiseqartitsinermigut akileraarusiineq naammassisinnaangippagu, naalagaaffiup ilaata aappaani akissarsiat akileraarusersinnaavai.”

Allaaserisaq 5

Allaaserisaq 21 a atorunnaarpoq taarsiullugulu ilanngunneqarluni:

“Allaaserisaq 21 a

Imartami qillerivittut suliffeqarfik

1. Allaaserisami tassani aalajangersakkat atorneqassapput isumaqatigiissummi matumani allaanerusumik allamik aalajangersagaqarnera apeqqutaatinnagu.

2. Kinaluunniit naalagaaffiup ilaani najugaqartoq, naalagaaffiup ilaata aappaani sinerissap avataani immap naqqanik tamatumaluunniit pisuussutininik pigisaanik naalagaaffiup ilaata aappaani misissuineranut atasumik suliffimmik ingerlatsisoq, allaaserisami matumani imm. 3 aamma 4-mi taaneqartut saniasigut, suliffeqarfik taanna eqqarsaatigalugu naalagaaffiup ilaata aappaani aalajangersimasumik ingerlatsivimmik tassani ingerlatsisutut isigineqassaaq.

3. Imm. 2-mi aamma imm. 6-imi, litra b-mi aalajangersakkat atorneqassanngilat, suliffeqarfik piffissami piffissaniluunniit arlaqartuni qammatit aqqaneq marluk ingerlaneranni, ukiumi akileraarfiusumi pineqartumi aallartittumik naasumi-luunniit katillutik ullut 30-it sinnernagit sivirususeqartumik ingerlanneqarsi-mappat. Immikkoortumilli matumanga atuinermi makkua atuutissapput:
 - a) suliffik ingerlatamit ingerlatamut allamut atasuusumit ingerlanneqartoq, suliffimmit atasumit ingerlanneqartutut isigineqassaaq, suliffik pineqartoq annertuutigut suliffik taannaappat suliffeqarfik kingullermik taaneqartoq;
 - b) ingerlatat marluusut aalajangersimasumik imminnut ataqatigiittutut isigine-qassapput, (i) ingerlataq toqqartumik toqaannartuunngitsumilluunniit ingerla-tami aqutsinermi, nakkutilliinermi imaluunniit aningaasaliinertigut peqataap-pat, imaluunniit
(ii) inuit taakkuusut toqqartumik toqaannanngitsumilluunniit ingerlatani marluusuni tamani aqutsinermi, nakkutilliinermi imaluunniit aningaasaliiner-tigut peqataappata.

4. Ingerlatamit naalagaaffiup ilaani pilersuutinik imaluunniit inunnik sumiiffimmut imaluunniit sumiiffiit immap naqqani imaluunniit nunap ataani misissuiner-mut iluaqutiginninnermulluunniit atasumik ingerlatsiviusut akornanni angallas-sinermi imaluunniit taakkunani pinngortitap pisuussutaanik naalagaaffiup ilaata aappaani, imaluunniit umiarsuarmik kalittaammik imaluunniit ingerlatsivinnut taamaattunut atasumik ikiorsersuutitut angallatitigut allatigut ingerlatsinermi isertitat, naalagaaffiup ilaani ingerlatsiviup angerlarsimaffigisaani taamaallaat akileraaruserneqarsinnaapput. Aalajangersagaq taanna, angallat timmisartor-luunniit allaaserisami 5-imi isumaqatigiissut naapertorlugu aalajangersimasumik ingerlatsivimmit ingerlanneqarpat, ator-neqassanngilaq.

5. a) immikkoortumi tassani litra b sianigalugu, akissarsiat assingusumillu aningaasarsiat, inuup naalagaaffiup ilaani immap naqqanik nunalluunniit ataanik taakkualuunniit pinngortitami pisuussutinik naalagaaffiup ilaata aappaani misissuiner-mut iluaqutiginninnermulluunniit atasumik akissarsiaqarluni sulinermit atattillugu akissarsiat, naalagaaffiup ilaata aappaani akileraaruserneqassapput, sulineq nunap taassuma sineriaata avataani ingerlanneqarpat. Taamatulli aningaasarsiat naalagaaffiup ilaani siulliullugu taaneqartumi, sulineq sulisisumut naalagaaffiup ilaata aappaani najugaqanngitsumut sinerissap avataani suliaasimappat sulinerlu piffissami piffisaniluunniit arlaqartuni qaammatit aqqaneq marluk ingerlaneranni, ukiumi akileraarfiusumi pineqartumi aallartittumik naasumilluunniit katillugit ullut 30-t sinnernagit sivissuseqarsimappat.

b) naalagaaffiup ilaani inuup najugaqartup umiarsuarmi timmisartumiluunniit, pilersuutinik imaluunniit inunnik sumiiffimmut sumiiffiulluunniit iluani, immap naqqani imaluunniit nunap ataani taakkunaniluunniit pinngortitami pisuussutinik naalagaaffiup ilaani misissuiner-mut iluaqutiginninnermulluunniit atasumik ingerlatsiviusumi, akissarsiaqarluni suliner-mut, imaluunniit kalittaammi imaluunniit ikiorsersuutitut angallatini allani taamatut ingerlatsivinnut atasuni akissarsiaqarluni suliner-mut akissarsiat assingusumilluunniit aningaasarsiat allat, naalagaaffiup ilaani akissarsisup najugaqarfigisaani taamaallaat akileraaruserne-

qarsinnaapput, sulisitsisoq naalagaaffiup ilaata aappaani najugaqanngippat. Taamatut pisoqartillugu akissarsiat assingusumillu aningaasarsiat naalagaaffiup ilaata aappaani akileraaruserneqarsinnaapput.

6. Inuup naalagaaffiup ilaani najugaqartup makkunanga tunisinermi iluanaarutininik pissarsiarisai:

- a) misissuinissamut imaluunniit iluaqutiginninnissamut pisinnaatitaanermik, imaluunniit
- b) pigisat naalagaaffiup ilaani aappaaniittut immallu naqqanik nunalluunniit ataanik misissuinermit taakkualuunniit pinngortitami pisuussutaanik naalagaaffiup ilaata aappaani iluaqutiginninnermut atatillugu atorneqartut; imaluunniit
- c) aktiat nalingi tamakkiisumik ilaannaakuusumilluunnit annertunersaanni toq-qartumik toqaannangitsumilluunniit taamatut pisinnaatitaanerit pinngortut pigissalluunniit imaluunniit taamatut pisinnaatitaanerit pigisallu ataatsimoor-tillugit, naalagaaffiup ilaata aappaani akileraaruserneqarsinnaapput.

Immikkoortumi tassani ”misissuisinnaanermut iluaqutiginninnissamulluunniit pisinnaatitaanerit”-nik oqarnek isumaqarpoq saffiugassanik allanillu pinngortitami pisuussutsinik allanik immap naqqani nunalluunniit ataani imaluunniit taakkua pinngortitami pisuussutitaanik naalagaaffiup ilaata aappaani misissuinermi iluaqutiginninnermiluunniit piiarneqatussani, pisinnaatitaaffiit, tamatumani aamma saffiugassanik pinngortitamillu pisuussutsinik taamaattunik pisinnaati-taaffimmik piginneqataassutsinut imaluunniit agguaanissamut pisinnaatitaaffiit.”

Allaaserisaq 6

Allaaserisaq 22, imm. 3 atorunnaarpoq taarsiullugulu ilanngunneqarluni:

“3. Inuk naalagaaffiup ilaani najugaqartoq isertitaqartaruni pisuussutinilluunniit pigisaqaruni, isumaqatigiissummi matumani aalajangersakkat malillugit, naalagaaffiup ilaata aappaani taamaallaat akileraaruserneqarsinnaappata, isertitat pisuussutsinilluunniit pigisat naalagaaffiup ilaani siulliullugu taaneqartumi akileraaruserni tunngavigisanut ilanngunneqassapput, aningaasarsianilli pisuussutsinilluunniit akileraarutini isertitat pisuussutinulluunniit pigisanut naalagaaffiup ilaata aappaanut atasut akileraarutitassaat ilanngaatinissaat akuerineqassaaq.”

Allaaserisaq 7

Akileraartarnek eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaanni najugaqartuusunut danskit soraarnerussutisianut inuunermulluunniit sillimmasiineramik ingerlatsiviini soraarnerussutisiassanik aaqqiinernik ingerlaavartumik tunniussiviusartunik Kalaallit Nunaannut nuussineq, 18. oktober 1979-imi aningaasarsianit pisuussutinillu pigisanit marloriaammik akileraarusigaannginnissaq kiisalu akileraartarnermi suliasani ikioqatigiinnissaq pillugu danskit naalakkersuisuisa kalaallillu naalakkersuisuisa akornanni isumaqatigiisutaanni allaaserisaq 4 malillugu, pensioninik akileraarusiisarnek pillugu inatsimmi immikkoortoq 1 malillugu tunniussinertut akiliinertullu suliarineqassanngilaq. Piumasaqaataavoq Danmarkimi soraarnerussutisianik aaqqissuussinermut pineqartumut akiliutit ilanngaatineqarsimannginnissaat imaluunniit sulisitsisup aaqqissuussinernut akiliutai qaangiinnaasinnaanermut pisinnaatitsineqarsimanngitsoq. Aammalu piumasaqaataalluni Kalaallit Nunaannut nuussineq kingusinnerpaamik 31. december 2011 nallertinnagu pisimassasoq.

Allaaserisaq 8

Imm. 1. Ilassutaasumik isumaqatigiisut manna illuatungeriit tamarmik atsiorsimalernerisa ulluaniit atuutilissaaq.

Imm. 2. Ilassutaasumilli isumaqatigiissut siusinnerpaamik atuutilersinnaavoq danskit Folketingiisa isumaqatigiisummik akuersissuteqanerisa ulluaniit.

Imm. 3. Ilassutaasumik isumaqatigiissut 1. januar 2009-miit atuutilerpoq.

Imm. 4. Allaaserisarli 7, 1. januar 2008-miit atuutilerpoq.

Imm. 5. Kalaallit selskabi 2007-imi iluanaarutisiaqartitsisimappat, iluanaarutisiat selskabip 2009-imiit 2012-imut agguagarsisitsissutigisimasai Kalaallit Nunaata akileraarusersinnaavai, 2007-imi agguagarsisitsissutaasimasut 2009-imi 40,6 procentiinik, 2010-mi 39,2 procentiinik, 2011-imi 37.8 procentiinik, 2012-imi 36,4 procentiinik annertussuseqartumik.

Allaaserisaq 9

Ilassutaasumik matumani isumaqatigiissut 18. oktober 1979-imi isumaqatigiissut atuutsillugu atuuttuassaaq.

Allanneqarpoq Ilulissani, ulloq 19. august 2008 qallunaatut marlunngorlugu aamma kalaallisut marlunngorlugu, taakkualu oqaasertai naligiittut atuupput.

Kalaallit Naalakkersuisui sinnerlugit

Danskit naalakkersuisui sinnerlugit

Aleqa Hammond

Kristian Jensen